

**ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΙΚΟΥ ΒΡΑΧΥΟΥΡΟΥ *LEUCOSIA SIGNATA*
ΑΠΟ ΤΗ ΡΟΔΟ**

Μαρία Corsini Φωκά¹, Παναγιώτης Μαργιές² και Ηλίας Σαντορινίος¹

¹ Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών/Υδροβιολογικός Σταθμός Ρόδου, 85100 Ρόδος. E-mail: mcorsini-foka@hsr-nctr.gr

² Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Σχολή Κτηνιατρικής Ιατρικής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αναφέρεται η πρώτη εμφάνιση στη Ρόδο του Βραχύουρου Λεσσεψιανού μετανάστη *Leucosia signata* (Βραχύουρα, Leucosiidae). Αυτό προσθέτει μια νέα αναφορά στην υπάρχουσα λίστα των εξωτικών δεκάποδων στα Ελληνικά νερά και αυξάνει στα 89 τα δεκάποδα γνωστά στην περιοχή μελέτης.

FIRST RECORD OF THE EXOTIC BRACHYURAN *LEUCOSIA SIGNATA* FROM RHODES.

Maria Corsini Foka, Panayotis Maries and Elias Santorinios

ABSTRACT

The presence in Rhodes of the Lessepsian immigrant *Leucosia signata* (Brachyura, Leucosiidae) is reported for the first time. This adds another record to the existing list of exotic decapods in Greek waters and increases to 89 the decapods known from the area under study.

Key-words: *Leucosia signata*, exotic crustaceans, Lessepsian migration, Aegean Sea, Mediterranean Sea.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συνολικά μέχρι σήμερα αναφέρονται 88 είδη δεκάποδων καρκινοειδών και τρία ειδή στοματόποδων από τις παράκτιες περιοχές της νήσου Ρόδου (Kevrekidis & Galil, 2003; Corsini *et al.*, 2004), συμπεριλαμβανομένων των ειδών *Myra subgranulata* Kossmann, 1877 και *Herbstia condylata* (Fabricius, 1787) (Corsini & Kon-dylatos, in press), *Charybdis hellerii* (Milne Edwards, 1867) (Κυρμιτζόγλου, 2005) και *Per-cnon gibbesi* (H. Milne Edwards, 1853) (Kam-bouroglou *et al.*, παρόν Συμπόσιο). Από αυτά, 9 δεκάποδα και ένα στοματόποδο είναι εξωτικά ειδη Ινδο-Ειρηνικής προέλευσης ενώ δύο, το *Callinectes sapidus* Rathbun, 1896 και το *Per-cnon gibbesi* είναι μη-αυτόχθωνα ειδη Ατλαντικής προέλευσης (Galil *et al.*, 2002). Στην εργασία αυτή αναφέρεται για πρώτη φορά η παρουσία στη Ρόδο και γενικότερα στα Ελληνικά νερά του Λεσσεψιανού βραχύουρου *Leu-cosia signata* Paulson, 1875, η οποία αποδεικνύει τη σταδιακή εξάπλωσή του κατά μήκους των ακτών της Λεβαντίνης μέχρι τις Ανατολικές ακτές του νησιού, μετά την είσοδό του στην Ανατολική Μεσόγειο μέσω της διώρυγας του Σουέζ (Galil *et al.*, 2002).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΛΙΚΟΥ

Leucosia signata Paulson, 1875

Ένα αρσενικό δείγμα *L. signata* αναγνωρίσθηκε ακολουθώντας τους Galil *et al.* (2002) και η περιγραφή του αντιστοιχεί ακριβώς σε αυτή που γίνεται από τους ίδιους συγγραφείς (Εικ. 1). Το καβούρι συλλέχθηκε με δίχτυ τον Αύγουστο 2005 στον Κόλπο Αφάντου, περιοχή Κολύμπια, στις Ανατολικές ακτές της Ρόδου, στα 12 m βάθους, σε αμμώδη υπόστρωμα.

Μετρήσεις (mm). Κεφαλοθώρακας: μήκος 24.8, πλάτος 21.5; δεξιή χηληπόδιο: μήκος 29.6 (μέγιστο άνοιγμα), λαβίδα 15.0, καρπός 7.4, μερος 13.7, δάκτυλο 6.9.

Το είδος απαντάται στον Δυτικό Ειρηνικό και στον Ινδικό Ωκεανό. Στη Μεσόγειο πρωτοαναφέρθηκε από το Ισραήλ (Holthuis, 1956 [1953]) και στη συνέχεια εξαπλώθηκε σταδιακά από τη Μέση Ανατολή μέχρι τις Νότιες ακτές της Τουρκίας (Galil *et al.*, 2002).

Το δείγμα που μελετήθηκε διαφυλάσσεται στον Υ.Σ.Ρ./Ε.Λ.Κ.Ε.Θ.Ε.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η πλειοψηφία των αναφορών εξωτικών ειδών στα Ελληνικά νερά προέρχεται από το Νότιο Αιγαίο, ειδικά από τη Ρόδο και τα Δωδεκάνησα, όπου το 90% των “ξένων” ειδών είναι Λεσσεψιανά (Pancucci-Papadopoulou *et al.*, 2005), ενώ παρατηρείται αύξηση του ρυθμού των αναφο-

Εικ. 1. *Leucosia signata* (♂) μετά από ξεπάγωμα.

ρών ειδών από την Ερυθρά τα τελευταία χρόνια (π. χ. Corsini *et al.*, 2005). Αυτό οφείλεται στη γεωγραφική θέση των νησιών αυτών, που επηρεάζονται άμεσα από τη Λεβαντίνη, μια θάλασσα ιδιαίτερα ευαίσθητη στις εισβολές από την Ερυθρά (Galil & Zenetos, 2002; Galil, 2005). Ο εποικισμός της Μεσογείου από μετανάστες είναι μια συνεχής διαδικασία (Streftaris *et al.*, 2005) η οποία, πέρα από την αναζήτηση της τροφής, μπορεί να προωθείται ακόμα περισσότερο από τη σταδιακή άνοδο της θερμοκρασίας της θάλασσας. Η σύγχρονη αναφορά της παρουσίας στη Ρόδο του Ινδον-Ειρηνικού *L. signata* και του εισβολέα Ατλαντικής προέλευσης *P. gibbesi* (Kambouroglou *et al.*, παρόν Συμπόσιο), μπορεί να υποδηλώνει ότι η θέρμανση των νερών ευνοεί με εντονότερο ρυθμό τη διαδικασία εποικισμού εξωτικών ειδών στην υπό μελέτη περιοχή, ανεξαρτήτως από την προέλευσή τους, όπως παρατηρείται τελευταία και σε εξωτικά είδη ψαριών (Corsini Φωκά, μην δημοσιευμένα στοιχεία).

Με την αναφορά των *Leucosia signata* από τη Ρόδο, ο αριθμός των δεκάποδων καρκινοειδών που καταγράφονται από τη θαλάσσια αυτή περιοχή είναι 89.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οι συγγραφείς ευχαριστούν την Δρ. Antonella Pancucci-Παπαδόπουλο για την επίβλεψη της σύνταξης του κειμένου και τον κ. Α. Βαγιανό που προμήθευσε τα δείγματα του *L. signata*.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- CORSINI FOKA, M., KONDILATOS, G. & ECONOMIDIS, P. S., 2004. Occurrence of the lessepsian species *Portunus pelagicus* (Crustacea) and *Apogon pharaonis* (Pisces) in the marine area of Rhodes Island. *Mediterranean Marine Science*, 5 (1): 83-89.
- CORSINI, M., MARGIES, P., KONDILATOS, G. & ECONOMIDIS, P. S., 2005. Lessepsian migration of fishes to the Aegean Sea: new record of *Tylerius spinosissimus* (Teleostei, Tetraodontidae) from the Mediterranean, and six more fish records from Rhodes. *Cybium*, in press.
- GALIL, B. S. & ZENETOS, A., 2002. A sea change—Exotics in the Eastern Mediterranean. p. 325-336. In: *Invasive Aquatic Species of Europe: Distributions, Impacts and Management*, edited by E. Leppakoski, S. Gollasch. & S. Olenin, Kluwer Scientific Publications.
- CORSINI, M. & KONDYLATOS, G. 2006. On the occurrence of two brachyurans, *Myra subgranulata* and *Herbstia condylata*, on Rhodes Island (SE Aegean Sea). *Crustaceana*, in press.
- GALIL, B. S., FROGLIA, C. & NOAL, P., 2002. CIESM Atlas of Exotic Species in the Mediterranean. Vol. 2. Crustaceans: decapods and stomatopods. F. Briand editor. CIESM Publishers, Monaco, 192 p.
- GALIL, B. S., 2005. *Dorippe quadridens* (Decapoda, Dorippidae) – First record of an alien dorippid in the Mediterranean Sea. *Crustaceana*, 78 (4): 497-498.
- HOLTHUIS, L. B., 1956. Notes on a collection of Crustacea Decapoda from the Great Bitter Lake, Egypt, with a list of species of Decapoda known from the Suez Canal. *Zoologische Mededelingen*, Leiden, 34(22): 301-330.
- KAMBOUROGLOU, V., CORSINI FOKA, M., KOURAKLIS, P., NICOLAIDOU, A., THESSALOU-LEGAKI, M. & ZENETOS, A. First record of the alien crab *Percon gibbesi* in Greek waters.
- KEVREKIDIS, K. & GALIL, B. S., 2003. Decapoda and Stomatopoda (Crustacea) of Rodos Island (Greece) and the erythrean expansion NW of the Levantine sea. *Mediterranean Marine Science*, 4 (1): 57-66.
- KYPMITZOGLOU, I., 2005. Εξέλιξη και επέκταση του λεσσεψιανού μεταναστευτικού ρεύματος, όσον αφορά τα Decapoda και Stomatopoda Crustacea. Poster. Πρακτικά

- 12^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου Ιχθυολόγων.
Δράμα, Οκτ. 2005, σελ. 475 (Περίληψη).
- PANCUCCI-PAPADOPOLOU, M.A., KEVREKIDIS, K., CORSINI-FOKA, M. & SIMBOURA, N., 2005. Changes in species: invasion of exotic species. Chapter VIII.7, p. 336-342. In: State of the Hellenic Marine Environment (SoHeME), edited by E. Pathanassiou and A. Zenetos, HCMR Publ., Athens.
- STREFTARIS, N., ZENETOS, A. & PATHANASSIOU, E., 2005. Globalisation in marine ecosystems: the story of non-indigenous marine species across European seas. *Oceanography and Marine Biology: An Annual Review*, 43: 419-453.